

samle og udveksle relevante oplysninger, er et led i dette arbejde. Desuden er der blevet taget et vigtigt skridt til at begrænse mulighederne for at erhverve gødning, der kan anvendes i forbindelse med bombefremstilling.

EU-landenes samarbejde om udveksling af oplysninger

Den såkaldte Prüm-afgørelse har navnlig til formål at forbedre udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne og indeholder bl.a. bestemmelser om udveksling af dna- og fingeraftryksoplysninger og tillader medlemsstaterne på eget initiativ at udveksle (person)oplysninger med henblik på forebyggelse af terrorismehandlinger.

Med henblik på at *bekæmpe terrorister* er der taget en række skridt møntet på at styrke det operative samarbejde. Der er vedtaget en tilpasset rammeførelse om bekæmpelse af terrorisme og sat øget fokus på arbejdet med at imødegå cyber-terrorisme. Det er desuden sket ved en rådsafgørelse om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) og den såkaldte Prüm-afgørelse om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet. Der er også gjort fremskridt i arbejdet med anvendelse af passagerlister (PNR) i efterforskningsammenhæng.

For at afprøve og udvikle EU's evne til at *håndtere et eventuelt angreb* blev der i september 2008 afholdt en øvelse i regi af EU's krisekoordinations-mekanisme (CCA).

Samarbejdet med tredjelande, herunder USA

Parallelt med styrkelsen af EU-landenes interne samarbejde intensiveres samarbejdet med tredjelande løbende. Det gælder informationsudveksling, politisk dialog og bistand til kapacitetsopbygning. EU har en tæt dialog med USA om terrorbekæmpelse, herunder vedrørende bekæmpelse af terrorfinansiering, grænsekontrol, transportsikkerhed, politisamarbejde samt ikke-spredning. Det er et samarbejde, som kan forventes udbygget under den nye amerikanske administration, idet den nye administrations vægtning af indsatsområder forekommer at ligge tæt på EU's fokus. Det gælder f.eks. i forhold til den vægt, der lægges på Pakistans rolle.

EU samarbejder med andre tredjelande, blandt andet Rusland, Japan, Australien og Ca-

nada, og der er enighed om at indlede en tættere dialog med Tyrkiet. EU samarbejder også med en række regionale organisationer. Inden for rammerne af Euro-Middelhavs-partnerskabet samarbejder parterne f.eks. om gennemførelse af en adfærdskodeks for terrorbekæmpelse. Tilsvarende har EU iværksat et samarbejde vedrørende terrorbekæmpelse med en række asiatiske lande i ASEM-processen. EU søger dertil gennem bistandsprogrammer i f.eks. Marokko, Algeriet og Indonesien at fremme kapacitetsopbygning og implementering af FN's globale antiterrorstrategi samt sikkerhedsrådsresolution 1373.

Arbejdet med bistand til prioritetslande

EU har med Stabilitetsinstrumenter, der er et af de nye EU-instrumenter til finansiering af EU's eksterne aktiviteter, fået et nyt instrument til at finansiere indsatser på terrorbekæmpelsesområdet. I tæt samarbejde med EU's antiterrorkoordinatør er det i første omgang blevet besluttet at prioritere en indsats i Pakistan og Sahel-området. Det første skridt, som er under gennemførelse, er i tæt samarbejde med de pågældende lande selv at kortlægge de konkrete problemer og udarbejde konkrete projektforslag. Fra dansk side har man aktivt engageret sig i arbejdet med Pakistan – en indsats, der forventes fortsat i 2009.

Arbejdet med at styrke EU's evne til at handle hurtigt i krisesituationer samt tiltag på civilbeskyttelsesområdet

I EU bliver indsatsen mod terror og andre menneskeskabte katastrofer prioriteret stadig højere, ikke mindst efter terrorbomberne i Madrid i 2004 og London i 2005. Via den såkaldte civilbeskyttelsesordning er der mellem EU's medlemsstater etableret et samarbejde om gensidig hjælp ved terrorangreb eller andre store hændelser.

Et vigtigt dansk fingeraftryk i dette samarbejde er, at hvert medlemsland skal udvikle civilbeskyttelsesmoduler, der er designet til at løse en bestemt opgave. Fordelen ved moduler er, at EU-landene kan koordinere deres hjælp langt mere effektivt ved et terrorangreb eller en stor ulykke, fordi der hurtigt kan skabes et overblik over, hvilke lande der har de nødvendige ressourcer i forhold til den krise, som skal håndteres.

Inden for rammerne af civilbeskyttelsesordningen har Danmark allerede indmeldt to moduler – et modul til eftersøgnings- og rednings-